

โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (วพร.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายการศึกษา ได้เล็งเห็นว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นยุทธวิธีที่เหมาะสมต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จึงได้ประสานงานกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อร่วมกันสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน ซึ่ง สกว. เห็นว่าการดำเนินงานให้เกิดผลกระทบที่ชัดเจนนั้น ควรดำเนินการในลักษณะ “ชุดโครงการ” หรือกลุ่มโครงการ เนื่องจากการตอบปัญหาในระดับประเทศ จำเป็นต้องอาศัยความรู้หลายด้าน หลายสาขาและต้องการนักวิจัยหลายคนเข้ามาร่วมกันทำงาน จึงเน้นการสนับสนุนงานวิจัยในลักษณะเป็นชุดโครงการ การทำงานวิจัยในลักษณะชุดโครงการนั้น จำเป็นต้องอาศัยความละเอียดอ่อนในการสร้างความเห็นร่วม ความสนใจร่วม และความยินยอมพร้อมใจที่จะทำงานร่วมกัน และมีการจัดกระบวนการในการประกันคุณภาพของงานในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งสร้างให้มีเครือข่ายนักวิจัยที่สนใจในเรื่องเดียวกันไปพร้อม ๆ กันตั้งแต่จุดเริ่มต้นของงานไปจนถึงสิ้นสุดและได้ผลงานวิจัยออกมาดังนั้นในการสนับสนุนให้โรงเรียนและสถานศึกษาเกิดการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สกว. จึงได้มอบหมายให้สำนักโครงการวิจัยและพัฒนาปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (โครงการ วพร.) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้จัดทำข้อเสนอชุดโครงการวิจัยดังกล่าวขึ้น เพื่อนำเสนอขอรับทุนวิจัยจาก สกว. ซึ่งต่อมา สกว. ได้พิจารณาให้การสนับสนุนชุดและทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานชุดโครงการวิจัยดังกล่าว เป็น 2 ระยะ **ระยะแรก (พ.ศ.2543 – 2544)** ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและทบทวนองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ทั้งระบบโรงเรียนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นการเตรียมการของการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการก็คือ ดร.ทศนา เขมมณี และคณะ (2544) ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบการเรียนรู้ของโรงเรียน : การศึกษาพหุกรณี” โดยได้ดำเนินการศึกษาโรงเรียนจำนวน 11 โรงเรียน **ระยะสอง (พ.ศ.2544 – 2547)** เป็นการดำเนินงานชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. **โครงการแม่บท** เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการตอบปัญหาในระดับประเทศ ซึ่งโครงการนี้มุ่งเน้นการตอบปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการปฏิรูปการเรียนรู้ และการขยายผลการปฏิรูป โดยสังเคราะห์จากผลการวิจัยโครงการย่อยจำนวนมาก

2. **โครงการวิจัยย่อย** ประกอบด้วยโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนของโรงเรียน / สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนประมาณ 44 โครงการ โดยในแต่ละโครงการจะประกอบด้วยโรงเรียนที่มีจุดเน้นในการดำเนินการวิจัยร่วมกันทั้งโรงเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาทิ การจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ฯลฯ

ในการดำเนินการวิจัยนั้น แต่ละโรงเรียนจะมีนักวิจัยภายนอกซึ่งอาจจะเป็นศึกษานิเทศก์ หรืออาจารย์จากมหาวิทยาลัย อาจารย์จากสถาบันราชภัฏ หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ดูแลให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ตลอดจนมีนักวิจัยร่วมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของนักวิจัยภายนอกและนักวิจัยของโรงเรียนด้วย

โครงการนี้มีนักวิจัยหลัก 4 ท่าน ดังนี้ รศ.ดร.ทิตนา เขมมณี ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าโครงการ
 รศ.ดร.ดวงเดือน อ่อนน้อม , ผศ.ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ ผศ.ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ
 สำหรับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เรื่องที่ทำวิจัยและนักวิจัยภายนอกมีดังนี้

โรงเรียนที่กำลังดำเนินการวิจัย
โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (วพร.)

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
1.	โรงเรียนวัดวังตะกั่ว (เสรีฤทธิ์อุปถัมภ์) จังหวัดนครปฐม	การพัฒนาความสามารถทางการ คิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	นางพรรณี ดุจดา สนง.การประถมศึกษาอำเภอ เมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2.	โรงเรียนวัดหนองเสือ (เรืองวิทยานุกูล) จังหวัด นครปฐม		
3.	โรงเรียนวัดชัยใหญ่ จังหวัดราชบุรี	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อ การส่งเสริมคุณลักษณะ เก่ง ดี มี สุข	นายสมปอง สกุลทับ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้าน จอมทอง จังหวัดราชบุรี
4.	โรงเรียนวัดหนองพันจันทร์ จังหวัดราชบุรี		
5.	โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จังหวัดราชบุรี		
6.	โรงเรียนวัดจันทร์เจริญสุข จังหวัดสมุทรสงคราม		
7.	โรงเรียนวัดโคกเกตุ (เสริมสมบุญรังษ์) จังหวัดสมุทรสงคราม		

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
8.	โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร	การพัฒนาความสามารถในการคิด และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน และการเรียนรูปแบบ วิธีการ และเทคโนโลยี โดยใช้หลักการเรียน การสอนที่หลากหลาย	นางสาวบังอร เสรีรัตน์ คณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการ ปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
9.	โรงเรียนมหาวิรานุวัตร กรุงเทพมหานคร		
10.	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 75 กรุงเทพมหานคร		
11.	โรงเรียนบ้านหนองหมากแซว จังหวัดสกลนคร	การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นบ้านที่สอง	ผศ.ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลาดยาว กรุงเทพมหานคร
12.	โรงเรียนบ้านทรายมูล จังหวัดสกลนคร		
13.	โรงเรียนชุมชนบ้านสวนอุดมวิทยา จังหวัดชลบุรี	การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนด้านทักษะการคิดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	นายณรงค์ สรรพศรี สนง.การประถมศึกษาจังหวัด ชลบุรี
14.	โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่ จังหวัดชลบุรี		
15.	โรงเรียนบ้านหนองเขิน จังหวัดชลบุรี		

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
16.	โรงเรียนวัดห้วยยาง จังหวัดชลบุรี	การพัฒนากระบวนการเรียน การสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพของ ผู้เรียนด้านทักษะการคิดและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	นายณรงค์ สรรพศรี สนง.การประถมศึกษาจังหวัด ชลบุรี
17.	โรงเรียนวัดพิบูลย์สังฆาราม จังหวัดชลบุรี		
18.	โรงเรียนวัดทัพทอง จังหวัดอุทัยธานี	การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วย วิธีการที่หลากหลายเพื่อ พัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการ คิด ทักษะการปฏิบัติ ทักษะ การใช้ภาษาไทย และทักษะ กระบวนการกลุ่ม	นายบรรหาร จันทโกมุท 19 ม.5 ต.แควใหญ่ อ.เมือง จังหวัดนครสวรรค์
19.	โรงเรียนบ้านเขาวง จังหวัดอุทัยธานี		
20.	โรงเรียนบ้านเขาปฐวี จังหวัดอุทัยธานี		
21.	โรงเรียนวัดเขาสระนางสง จังหวัดนครสวรรค์		
22	โรงเรียนบ้านท่าสองคอน จังหวัดมหาสารคาม		

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
23.	โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามดัชนีบ่งชี้ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดและการสร้างความรู้ของผู้เรียน	รศ.ดร.สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
24.	โรงเรียนบ้านหมื่นแก้ว	การจัดการเรียนการสอนพัฒนาเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด	นายนิคม รัตนจันทร์ สนง.การประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
25.	โรงเรียนอนุบาลอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ	การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนของโรงเรียนร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ	นายเรวัต จารุเกษม หน่วยศึกษานิเทศก์ สนง.การประถมศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ
26.	โรงเรียนเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ		
27.	โรงเรียนบ้านกุดปลาตุก จังหวัดอำนาจเจริญ		
28.	โรงเรียนบ้านสร้างถ่อ จังหวัดอำนาจเจริญ		
29.	โรงเรียนบ้านสร้างถ่อ จังหวัดอำนาจเจริญ		

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
30.	โรงเรียนอุบลวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี	การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่น และความคิดสร้างสรรค์	นายสุมิตร เสนสม สนง.การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
31.	โรงเรียนบ้านคูเมือง (อ่อนอนุเคราะห์) จังหวัดอุบลราชธานี		
32.	โรงเรียนบ้านดงบังครุราษฎร์บำรุง จังหวัดขอนแก่น	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการบูรณาการและกระบวนการกลุ่มเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ เก่ง ดี มีสุข	นางสาวเงินยวง ประภาษา สนง.การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
33.	โรงเรียนชุมชนหนองกุงวิทยา จังหวัดขอนแก่น		
34.	โรงเรียนบ้านผาแก้ว จังหวัดอุบลราชธานี	การศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	นายสุรพล ภูสีฐานันท์ โรงเรียนตาลชุมพัฒนา
35.	โรงเรียนบ้านค้อท่อน้อย จังหวัดขอนแก่น	การเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและทักษะกระบวนการคิด	รศ.น้อยทิพย์ ลิ่มยิ่งเจริญ ภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
36.	โรงเรียนลุ่มระวีวิทยา จังหวัดสุรินทร์	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานทีมและวินัยในตนเองของนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม	นายไกร เกษทัน สนง.การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
37.	โรงเรียนบ้านเมืองสิง จังหวัดสุรินทร์		
38.	โรงเรียนบ้านจอมพระ จังหวัดสุรินทร์		
39	โรงเรียนบ้านดงเค็ง จังหวัดสุรินทร์		
40	โรงเรียนบ้านกระทุ่ม จังหวัดสุรินทร์		
41.	โรงเรียนบ้านหนองมะค่า (ทองศรีสงเคราะห์)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน	นางวิไล วัชรพิชัย สนง.การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
42.	โรงเรียนบ้านหนองตะเข้-หนองตูม จังหวัดนครราชสีมา		
43.	โรงเรียนวัดสระจระเข้ จังหวัดนครราชสีมา		

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
44.	โรงเรียนบ้านวังสาร จังหวัดพิษณุโลก	การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน และคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก	ผศ.พวงทอง ไสยวรรณ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
45.	โรงเรียนบ้านลำภาศ จังหวัดพิษณุโลก		
46.	โรงเรียนวัดเวฬุวัน จังหวัดเชียงใหม่	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด	ดร.ชาคริต ชมชื่น สนง.การประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
47.	โรงเรียนวัดกู่คำ จังหวัดเชียงใหม่		
48.	โรงเรียนสันมหาพนวิทยา จังหวัดเชียงใหม่		
49	โรงเรียนอนุบาลเวียงกาหลง จังหวัดเชียงราย	การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและกรณีศึกษาปัญหาชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด	ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า สนง.โครงการพิเศษ สปช. กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
50.	โรงเรียนบ้านปางอ้ายห้วยชมภู จังหวัดเชียงราย		

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
51.	โรงเรียนทองทิพย์วิทยา จังหวัดลำปาง	การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนโดยการจัด กระบวนการเรียนรู้ตาม แนวคิด Constructionism	ผศ.ดร.ดวงจันทร์ เตี้ยวิไล คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง
52.	โรงเรียนบ้านสามขา จังหวัดลำปาง		
53.	โรงเรียนบ้านนางัว (เจริญวิทยาคาร) จังหวัดเพชรบูรณ์	การพัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ นักเรียน	รศ.ดร.สำราญ มีแจ้ง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
54.	โรงเรียนบ้านวังกว้าง จังหวัดปัตตานี	การพัฒนาระบบการเรียนรู้ผู้ จากแหล่งเรียนรู้และการ สืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาด้าน การอ่านออกเขียนได้และเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้	นางลออ ภูวิกรมย์ สนง.การประถมศึกษาจังหวัด ปัตตานี จังหวัดปัตตานี
55.	โรงเรียนกะลาพอ จังหวัดปัตตานี		
56.	โรงเรียนชุมชนบ้านกะมียอ จังหวัดปัตตานี		
57.	โรงเรียนบ้านคันธุลี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และ คุณลักษณะขั้นพื้นฐานด้าน ความรับผิดชอบของผู้เรียน โดยใช้แนวการจัดการเรียน การสอนแบบประสาน 5 แนวคิดหลัก (CIPPA MODEL)	นางบุญรวย ช่วยปลัด สนง.การประถมอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	โรงเรียน	ชื่องานวิจัย	นักวิจัยภายนอกผู้ดูแล
58.	โรงเรียนบ้านคลองสงค์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และ คุณลักษณะขั้นพื้นฐานด้าน ความรับผิดชอบของผู้เรียน โดยใช้แนวการจัดการเรียน การสอนแบบประสาน 5 แนวคิดหลัก (CIPPA MODEL)	นางบุญรวย ช่วยปลัด สนง.การประถมอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
59.	โรงเรียนวัดมหาธาตุปาราม จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
60.	โรงเรียนบ้านทุ่งเสียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
61.	โรงเรียนไพศาลสถิตย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	การพัฒนาทักษะกระบวนการ เรียนรู้โดยวิธีโครงการ	นายจำเริญ พรหมมาศ หน่วยศึกษานิเทศก์ สนง.การประถมศึกษาจังหวัด สุราษฎร์ธานี
62.	โรงเรียนวัดไสมะนาว จังหวัดนครศรีธรรมราช		
63.	โรงเรียนวัดท่าช้าง จังหวัดนครศรีธรรมราช		
64.	โรงเรียนบ้านสะป้า “มงคลวิทยา” จังหวัดภูเก็ต		นางสาวปิยา ช่อผล ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 จังหวัดภูเก็ต

Present by : Education Reform Operation Center

ข้อมูล : ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. ๐ 2281 3441 โทรสาร ๐ 2628 5640